

ВИМОГИ ДО ПРОЕКТУВАННЯ СПОРТИВНИХ КОМПЛЕКСІВ

Вінницький національний технічний університет

Анотація

Сьогодні спорт є важливою частиною життя сучасної людини. Все більше стають популярними різні спортивні заходи державного та світового рівня, а також тренінги та різноманітні змагання, у яких кожен може взяти безпосередню участь. Розглянуто класифікацію, структуру спортивних споруд та нормативні документи з зазначеними вимогами до проектування спортивних комплексів.

Ключові слова: структуру спортивних споруд, спортивна зала, відкриті спортивні споруди.

Abstract

Today, sport is an important part of modern life. Various state and world sports events are becoming more and more popular, as well as trainings and various competitions in which everyone can take part directly. The classification, structure of sports facilities and regulatory documents with the specified requirements for the design of sports complexes are considered.

Keywords: structure of sports facilities, gym, outdoor sports facilities.

Вступ

Фізична культура і спорт у сучасному суспільстві є важливим джерелом зміцнення здоров'я населення України. Мережа сучасних спортивних споруд велика і різноманітна – від простеньких ігрових майданчиків, які є масовими, до великих, дуже дорогих і водночас нечисленних – палаців спорту, критих і відкритих стадіонів, манежів, льодових палаців басейнів тощо[1-3]. Великі спортивні споруди зосереджені у великих містах, а також у місцях проведення олімпійських ігор. Крім свого прямого призначення, спортивні споруди (особливо видовищного характеру) часто використовуються для проведення громадських зборів, концертних виступів, виставок. Деякі спортивні об'єкти становлять архітектурну цінність [3-6].

Метою роботи є узагальнення досвіду проектування спортивних споруд та встановлення пріоритетних підходів і методи.

Результати дослідження

У практиці світового спортивного будівництва відсутня єдина класифікація спортивних споруд. У нашій країні існує класифікація спортивних споруд, в основу якої покладено їх специфіку, розміщення, характер. Усі спортивні споруди поділяються на спеціальні (окремі) для одного виду спорту (спеціалізовані зали, басейни, поля, велотреки тощо) та комплексні, які пристосовані для занять кількома видами спорту (спортивні ядра, водні комплекси, комплексні майданчики, спортивні корпуси і т. п.). За об'ємно-просторовим розміщувальним підходом спортивні об'єкти поділяють на відкриті та криті. Відкриті спортивні споруди – це споруди, в яких навчально-тренувальні заняття, змагання відбуваються на відкритому просторі рис.1. У критих спортивних спорудах увесь цей процес відбувається в приміщенні.

Структура спортивних споруд, що прийнята в Україні, наведена на рис. 2. За сезонним підходом спортивні споруди ділять на споруди для літніх і зимових видів спорту.

У структурному сенсі кожна спортивна споруда складається з головної та допоміжної частин, але деякі спортивні споруди можуть мати ще і третю, глядацьку частину. Наявність глядацької частини і

визначатиме видовищний характер споруди. На практиці переважна більшість спортивних споруд належить до навчально–тренувальних (у яких відсутня глядацька частина)

Рис.1. Стадіон національного спортивного комплексу "Олімпійський" у Києві 1980-2012р.

Переважна більшість відкритих спортивних споруд є багатофункціональними, що використовуються поперемінно для різних видів занять залежно від пори року та змагального сезону, для цього не потрібно міняти покриття і навіть обладнання спортивної споруди.

За характером використання спортивні споруди поділяються на: навчально–тренувальні, видовищні (проведення змагань) і для активного відпочинку населення.

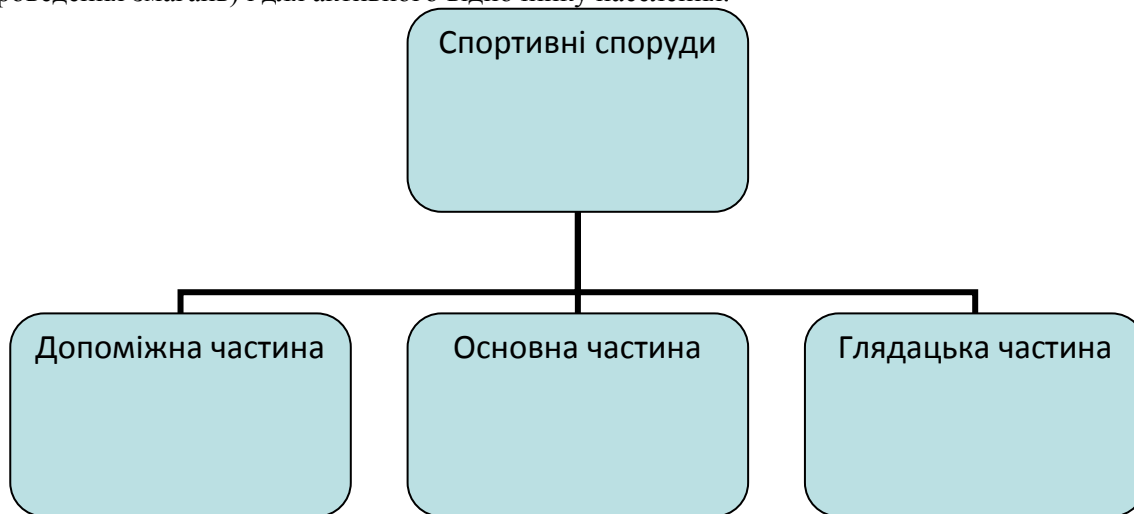

Рис.2. Структура спортивних споруд

Усі спортивні й оздоровчі споруди, які будуються в нашій державі, мають відповідати вимогам «ДБН В. 2. 2–13–2003 Спортивні та фізкультурно-оздоровчі споруди». Цей документ є головним нормативним документом для проектування та будівництва всіх основних спортивних споруд. У ньому викладені вимоги до вибору земельної ділянки, об'ємно–планувальні та конструктивні рішення, вимоги до основної частини і допоміжних приміщень. Містяться в документі й рекомендації до систем сантехнічного забезпечення, освітлення і вентиляції, опалення, систем зв'язку та протипожежні вимоги.

Організатори майбутнього будівництва повинні перш за все чітко усвідомлювати призначення спортивного об'єкта, його клас, пропускну спроможність, склад основних будівель (майданчиків, полів, залів), допоміжних приміщень і споруд для глядачів. Завдання на проектування складають з урахуванням проектів районного планування, а також проектів планування та забудови міст і сільських населених

пунктів, мікрорайону чи земельної ділянки, до яких належить виділена для будівництва територія. У завданні на проектування вказують чисельність і контингент спортсменів та фізкультурників, для яких призначений будівельний об'єкт; перелік споруд і їх пропускна спроможність; орієнтовний розрахунок площі ділянки для будівництва з урахуванням озеленення, проїздів, стоянок автомобілістів; фінансова схема, погоджена з фінансовими та матеріальними можливостями замовника.

Висновки

У дослідженні визначено вимоги до проектування спортивних комплексів. За допомогою архітектурно-планувальних засобів створюється внутрішнє середовище, яке дає максимально комфортні умови для тренування. В подальшому усі дослідження будуть спрямовані на пошук сучасних планувальних рішень спортивних комплексів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Новікова О. В. Об'ємно-планувальні рішення аквапарків [Електронний ресурс] / О. В. Новікова, В. П. Ковальський // Матеріали XLV Науково-технічної конференції ВНТУ, Вінниця, 23-24 березня 2016 р. - Електрон. текст. дані. - 2016. - Режим доступу : <http://conferences.vntu.edu.ua/index.php/all-fbtegp/all-fbtegp-2016/paper/view/547>.
2. Новікова О. В. Основи формування водно-розоважальних комплексів [Електронний ресурс] / О. В. Новікова, В. П. Ковальський // Молодь в науці: дослідження, проблеми, перспективи (МН-2018), 02 січня-06 червня 2018 р. : збірник матеріалів. – Вінниця : ВНТУ, 2018. – Режим доступу: <https://conferences.vntu.edu.ua/index.php/mn/mn2018/paper/view/3697>.
3. Ковальський В. П. Особливості проектування громадських будівель [Електронний ресурс] / В. П. Ковальський, А. І. Куртак // Матеріали XLVI науково-технічної конференції підрозділів ВНТУ, Вінниця, 22-24 березня 2017 р. - Електрон. текст. дані. - 2017. - Режим доступу : <https://conferences.vntu.edu.ua/index.php/all-fbtegp/all-fbtegp-2017/paper/view/2406>.
4. Ковальський В. П. Дизайн міського середовища [Текст] / В. П. Ковальський, М. О. Постолатій, І.М. Вознюк // Стратегія розвитку міст: молодь і майбутнє (інноваційний ліфт) : Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (15-16 квітня 2020 року). – Харків : Харківський національний університет міського господарства імені О.М. Бекетова, 2020. – С. 317-322.
5. Спортивно-фізкультурні споруди та обладнання: навч. посіб. для студ. ВНЗ III–IV рівнів акредитації у галузі фіз. вих. і спорту / С. Решетило. – Л., 2010.
6. Шамрасва О. О. Розвиток фізкультурно-оздоровчої інфраструктури на прикладі дошкільного навчального закладу №23 в м. Вінниця [Електронний ресурс] / О. О. Шамрасва, В. П. Ковальський // Матеріали XLVI науково-технічної конференції підрозділів ВНТУ, Вінниця, 22-24 березня 2017 р. - Електрон. текст. дані. - 2017. - Режим доступу : <https://conferences.vntu.edu.ua/index.php/all-fbtegp/all-fbtegp-2017/paper/view/3091>.

Клепач Олександр Іванович – студент групи БМ-17, факультету будівництва теплоенергетики та газопостачання, Вінницького національного технічного університету, м. Вінниця, sklepach2@gmail.com

Очеретний Володимир Петрович — канд. техн. наук, доцент кафедри будівництва, міського господарства та архітектури, Вінницький національний технічний університет. Email: ocheretny@vntu.edu.ua

Ковальський Віктор Павлович – к.т.н., доцент кафедри будівництва, міського господарства і архітектури Вінницького національного технічного університету, м. Вінниця, kovalskiy.vk.vntu.edu@gmail.com

Klepach Alexander I. - student of B-17m group, Department of Building Heating and Gas Supply, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsya postolatiu@gmail.com.

Ocheretnyi Volodymyr P — Ph.D., Associate Professor, Associate Professor of the Department of Construction, Urban Management and Architecture, Vinnytsia National Technical University. Email: ocheretny@vntu.edu.ua

Kovalskiy Victor P. – Candidate of Technical Sciences, Associate Professor of the Department of Construction, Municipal Economy and Architecture Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia,. Email: kovalskiy.vk.vntu.edu@gmail.com